

v
SLAVČEK.

SLOVENSKE PESMI

ZBRAL

PROŠTEN.

LJUBLJANI 1870.

ZALOŽIL JANEZ GIONTINI.

STAVLER.

STOVENSKE PISMA

VIŠI

PROSTEN.

LJUBLJANA 1870.

NACIONALNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNARNA Zbirka

N A P R E J !

Naprej zastava Slave,
 Na boj junaška Kri!
 Za hlagor očetnjave
 Naj puška govori.

Z orožjem in desnico
 Nesimo vragu grom;
 Zapisat v kri pravico,
 Ki terja jo naš dom.

Draga mati je prosila,
 Roke okol vrata vila,
 Je plakala moja mila:
 Tu ostani, ljubi moj!

Z Bogom mati ljubca zdrava!
 Mati mi je očetnjava,
 Ljubca moja čast in slava;
 Hajdmo, hajdmo zá-njo v boj!

S. Jenko.

SLOVENSKI DUH.

Hej Slovenci naša reč slovenska živo klije,
 Dokler naše verno serce za naš narod bije;
 Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!
 Grom in peklo, prazne vaše proti nam so steke.

Bog pač, gromno-vladni, nam podal je dar
 jezika,

Da nihče na temu svetu nič nam ne podtika,
 Bo naj kolikor ljudi tolkanj črtov se sveti,
 Bog je z nam', Kdor proti nam, ga Perun
 če podreti.

Naj tedaj nad nami strašna burja naj se znese,
 Skala poka, dob se lomi, zemlja naj se trese,
 Bratje! mi stojimo, pevši kakor zid ograda, —
 Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.

ROJAKOM.

Hej rojaki! opasujmo uma svitle meče,
 Plemenita kri po krepkih naših žilah teče,
 Bog nam dal je dobro srce, um in pamet
 zdravo;
 Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Iz pšenice, vrli bratje! ljulko populimo,
 Zdravo seme v brazde rojstne njive zaplodimo,
 Da se krepí ona od zaroda do zaroda,
 Da na zemlji diči se od vzhoda do zahoda.

Dovršujmo nam od zgoraj dano naročilo,
 Da ne bo nam solnce za gorami zatonilo,
 Da sijalo vedna lepše bo pred naša vrata;
 Hej rojaki! kviško, da nam pride dôba zlata!

Populimo trnje, lemež naj ledino reže,
 Dokler tèmna noč na naše grobe se ne vleže;
 Vreme se zjasnuje, ne bučijo več vetrovi,
 Taja se ledina, vzeli so slovó mrazovi.

NE VDAJMO SE!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 'Z Črnegore do Urala,
 Od Balkana do Triglava
 Kliče krasna majka Slava:
 Slavjani; ne vdajte se;
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Kliče krasna majka Slava:
 Hajd Slovani, pristopite!
 Narod, kri in dom branite!
 Slavjani, ne vdajte se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Kliče krasna majka Slava:
 Za menoj! Jaz bom zmagala!
 Svoboda nam bo sijala!
 Slavjani, ne vdajte se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

M. Vilhar.

KJE DOM JE MOJ!

Kje dom je moj?
Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah;
Glej povsod spomladni cvet,
Zemeljski raj na pogled.
In to je slovenska zemlja,
Na Slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
Ne poznaš li v zemlji mili
Slavskih sinov hrabrih v sili?
Bister um, dušic krotkost,
Je mej družni njih lastnost.
To pa je slovenski narod,
Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj?
Tam kjer Soča v blazem kraju
Vije se — podobnem rajce;

Tam kjer žlahne trtice
 Venčajo goričice
 In to je slovenska krajna,
 Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
 V sinjega morja zrkalu —
 Čudapolnem ogledalu —
 Se primorski kraj blišči
 Z brežčiki prijaznimi,
 To pa je slovenska zemlja,
 Na Slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
 Kjer slovenske slišiš peti
 Pesmi, kjer junaki vneti
 Si slovenske deklice
 Zbirajo za ljubice;
 Tam kjer vlada glas slovenski,
 Na slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
 Goratan, Primorje, krajna,
 Ž njimi Štajer — zemlja sjajna —
 Dom rodú so slavskega

Dom rodú junaškega ;
Io to je Slovenja mila,
Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj ?
Iz orjaškega Triglava
Gleda doli mati Slava,
Sine kliče in budi
K delu, slogi, srčnosti,
Duh slovenski zopet veje,
Na Slovenskem dom je moj!

Pirnat.

SLAVE DOM.

Kje je Slovanov očevina?

Kje je Slovanov velki domi?

Al' kjer izvira Berezina?

Al' kjer Balkan potresa grom?

Ne, ne, ne! ne, ne, ne!

Slave dom še večji je!

Al' je, kjer suče ostre meče

Netvudne Sob'je krepki sin?

Al' je, kjer sinje Labe teče?

Al' vrh tatranskih je planin?

Ne, ne, ne! i. t. d.

Al' je, kjer dere bistva Sava?

Al' prek jadranskega morja?

Al' kjer uralska bela glava

Med zvezde seza do nebá?

Ne, ne, ne! i. t. d.

Al' je, kjer Dunava ropoče?

Al' je, kjer Volga se vali?

Al' kjer Bosnjak prek Drine joče,

Da sivi Štambol zabobni?

Ne, ne, ne! i. t. d.

Al' je, kjer poljski brat žaluje,

Da se mu svôboda greni?

Al' kjer Slovén orožje kuje,

In proti jugu hrepeni?

Ne, ne, ne! i. t. d.

Povsod, je moja domovina,

Kjer jezik moj se govori!

Povsod, kjer majka Slava sina

Edinost in ljubas uči!

Tam je tam, Slave dom,

Kjer neslogi smo v okom!

M. Vilhar.

DOMOVINI.

Bodi zdrava, domovina!
 Mili moj slovenski kraj,
 Ti prekrasna, ti edina
 Meni si zemeljski raj.

Tuje šege, tuje ljudstvo
 So prijatljivi, bratje ni,
 Slava le, slovansko čuvstvo
 Srce moje veseli.

Primi celov zemlja mila,
 Primi srce moje v dar,
 Da bi vedno matka bila
 Ne pozabljena nikdar!

Dr. Razlag.

Prispevek

SLAVJANOM.

Bratje, to mi dovolite,
Da se smem Slovenca zvati,
Da smem čelo vzdigovati
Ker Slovincov sem rodu!

Bratje, to mi dovolite,
Da o bregu bistre Save,
Da na celi zemlji Slave
Zvest'ga skažem sa simi!

Bratje, to mi dovolite,
Da vam dajam krepko roko
In ljubezen pregloboko,
Saj sem iskrem domačin!
Bratje, jaz sem Slavjan! Nikdar
Ne bo roka spon poznala!
Svóboda mi je sijala,
Saj Slovinc sem, Slave sinu!

M. Vilhar.

DOMOVINA.

Beseda sladka, domovina,
 Ne prideš več mi iz spomina;
 Ko iskra živa v srcu tliš,
 Ljubezen k sebi mi budiš,

Ko solnca žar na tebe sije,
 Srce veselo v meni bije;
 Al žalost trga mi duhá,
 Meglá nesreč ak te obdá.

Obličje, ak je jasno tvoje,
 Veselo moja struna poje;
 Je cè okó se ti solzi
 V potokih moje se topi.

O sijaj, sijaj, solnce milo,
 Na ljube domovine krilo!
 Obljčje jasni ji temná,
 In krasi s cvetjem jo ljubó!

Praprotnik

POBRATIMIJA.

Naj čuje zemlja in nebó
Kar dano pobratimi pojó ;
Naj se od ust do ust razlega,
Kar vsak med nami dans prisega :
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bodo vekomaj !

In če ločenja pride čas
Na razne pote žene nas,
Tù na, pobratim, roko mojo,
Ti pa, podaj desnico svojo :
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj !

Beseda dana vez velja ;
Ne moč zemlje, ne moč nebá,
Je ne pekla ognjena sila
Vezi ne bode razrušila :
Saj srce zveste, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj !

S. Jenko.

SLOVENSKA MLADINA:

Smo mladenči,
 Smo Slovenci,
 Jedne prave
 Majke Slave!
 Poleg Save,
 Soče, Drave,
 Nas je Vila
 Navdihnila!

Le naprej slovenski zarod!
 Le naprej za dragi narod!
 Le naprej, naprej mladina;
 Tebe kliče domovina!
 Domovina, ti si klicala,
 Srca naša si navdušila;
 Zá - te je zavrela naša kri,
 Zá - te živimo, umremo mi!
 Záte, záte mi gorimo,
 Záte, záte mi živimo;
 Záte, záte kri prelimo,
 Mi smo Slovenci!

M. Vilhar.

SLOVENSKA LITERATURA

NA JEZERU.

Po jezeru

Bliz Triglava

Colnič plava

Semtertje!

V čolnu glasno

Se prepeva,

Da odmeva

Od goré.

Mile tice

Po dolinah

In planinah

Se budé;

Ker so čule

Pesem mojo,

Vsaka svojo

Žvrgolé.

Ribam srca

Vsem igrajo,

Da skakljajo

Nad vodó.

Še valovi
Za te šepetajo
In šumljajo
Med seboj.
Tukaj Slava
Vence vije,
Srce bije
Nam gorko!
Čujte gore
In bregovi,
Da sinovi
Slave smó!
M. Vilhar.

Hi smo bratje jednega naroda
Bratje jedne slavjanske krvi;
Iz pod zemlje bita nam osoda
Vse do domo svaj ozi.
Brigaj Slavom, delaj Slavom voljo,
Sviga, svet mace krog in krog;
Isti rano, isti guboko,
Haj sebe vrazitih naboj!

KASTAVSKA.

Mi Kastavci, Slave smo sinovi,
Jedna majka nas je rodila;
Trdni tú so skalnati bregovi,
Trdna tú so slavjanska srcá.
Naj le črni zugajo oblaki,
Još nad njimi solnce nam blišči;
Uvek smo mi verni korenjaki,
Uvek Slava naša zeleni.

Mi smo bratje jednega naroda,
Bratje jedne slavjanske krvi;
Da pod zemljo ista nam osôda,
Vest do domo srca oživí.
Dvigni Slovan, dvigni krepko roko,
Švigaj, suči meče krog in krog;
Leči rano, štaro, oj globoko,
Reši sebe vraženih nadlog!

Čuj, junaška naša domovina:
Za te vmremo, za te živimo!
Svakoga ti blagoslovi sina
Ki te brani hrabro in zvestó!
Naj pogine, kdor za dom ne mara,
Géslo naše uvek se glasi:
Sve za dom, za vero in za cara,
Sve za národ, sve za našo kri!

M. Vilhar.

PRIMORSKA.

Tržaški smo fantje,
Pri morji domá;
Slovanskega duha,
Slovenskih srcá.

Mi smo domačinje,
Smo gorke krvi;
Gorimo za narod,
Za brate smo mi.

Za vero, dom, caro
Podamo se v boj;
Za majko nam Slavo
Umrimo necej.

Propadi, kdor národ
Slovenski taji,
Še tla ne bi pila
Njegove krvi!

Hajd' bratje, na noge,
Svoboda daní;
Brez krepkih Slovanov
Nikodar je ni!

M. Vilhar.

RAZDRŠKA.

Mi smo Razdrci, smo naši ljudjé,
 Narodu bije nar zvesto srcé;
 Mi smo Slovenci, domače krvi,
 Vsaki za narod ko stena stoji.
 Črni oblaki pobegnili so,
 Svobodno solnce nas greje ljubó,
 Kdor nas ovira, da ljubimo dom,
 Naj ga pobije blisk, tresk ino grom!

Mi smo Razdrci, smo naši ljudjé,
 Narodu bije nam zvesto srcé;
 Tukaj ni Laha, ni Nemca doma,
 Sami Slovenci, slovenska so tla!
 Nanos veleva s presivo glavó:
 „Stojte za svoje pravice krepkó!
 Vi korenjaki ste čiste vesti,
 Božja pravica nikomur ne spi!“

M. Vilhar.

SOLKANSKA.

Neprestrašene krvi,
 Za naš dom navdušeni,
 Smo solkanski fantje mi; Slavjani!
 O bregovju bistre Soče,
 Smo nad tisoč let domá;
 Koder dere in ropoče,
 So slavjanska naša tla!
 Neprestrašene krvi i. t. d.

Neprestrašene krvi i. t. d.
 Zahoda se ne bojimo,
 Krepke imamo roké;
 Proti vzhodu pa pošlimo
 Nado, vero in srcé!
 Neprestrašene krvi i. t. d.

Neprestrašene krvi i. t. d.
 Jasno le od jutra sije

SENOŽEŠKA.

Mi snožeški fantje,
Majke Slave sini,
Vrli domačini,
 Ene duše smo!
Zvesta srca naša
Bijejo domovju;
Bijejo rojakom,
Svóbodi gorijo!
Kri naj zemlja pije,
Meč naj prsi rani, —
Verni smo Slavjani,
 Vrna naša kri!

Mi snožeški fantje,
Majke Slave sini,
Vrli domačini
 Ene duše smo!
Bratovska ljubezen,
Miljeno sočutje,

Sveta bratimija
Bode nas krepčala,
Brušeno orožje,
Blažena pravica,
Vajena desnica
Svóbodo gojí!

Prostin.

KRANJSKI FANTJE.

Kranjski fantje saj smo mi
Slavjanske korenine,
Junaška v žilah teče kri
Do naše domovine.
Slovenske ljubce zbiramo
Se v tuje ne oziramo,
Naj gorše so Slovenke.

Kranjski fantje saj smo mi,
Ko pesmi zapojemo:
Čez šest fará naš glas leti,
Korajžo si dajemo,
Se snidemo pod lipice,
Ga pijemo z majolčice,
In moško se vedémo.

Kranjski fantje saj smo mi,
Ko vriskati začnemo:
Glas do Triglava naš doni,
Ko fantje ga častimo.

Planinani kranjskim zvest je on,
Za svoje ljubce 'ma priklon,
Od njega se učimo.

Kranjski fantje saj smo mi,
Veselo mi živimo:
Če ptuje se mirno zadrži,
Mu žal'ga ne storimo;
Kdor išče zabojljiv obrest,
Pa najde kmaľ junaško pest,
Zabavljat ne pustimo..

Fleisman.

BLEŠKO JEZERO.

Otok bleški,
 Kinč nebeški
 Kranjske zemlje ti!
 Venc iz raja
 Te obdaja,
 Vse se veseli.
 Vali igrajo,
 Ribce imajo
 Dobrovoljni ples;
 Ladja giblje
 Se in ziblje
 Nas h kraljič nebes,

Z vrhnje srede
 Skale blede
 Stari-Grad je rob,
 Čez od Grada
 Mutast strada
 Strmi babji zob.

Kdor si tukaj,
Le zaùkaj
Tu brez vse škrbi!
Kranja mati
V svojem zlati
Draga naj živi!

Huber.

Umo la bato, pograbiše vas,
Grabljice moje, zavrtelje lopé;
Kadež dograbljeno mirno v ročaj,

Papa, papež, z mogoč!

DVE UTVI.

J. V. Vihar.

Dve utvi sti prileteli
V jezero pod skalni grad;
Tam plavati družno po vodi,
Veslati v kristalni hlad.

Jaz gledam skozi okno dve utvi,
In v meni utriplje srcé;
Zamišljeno v dneve pretekle
Na lice usiplje solzé.

Levstik.

Solne pribeke v kogažabek hitim
V jezera obrežem in čelo potim;
Pridem pa tam postojim
Z sedmo domo se peljam.

GRABLJICA.

Zimo in pomlad počivale ste,
Grabljice moje, od zdaj pa več ne!
Kosa že poje, hajd', hajd' na goró
Hajd' na zeleno goró!

Dečko pred mano z veselo rokó
Brusi in šviga stropeno kosó;
Travica pada v redove pred njim,
Jaz pa razteпам za njim.

Rožicé blede krog mene ležé,
Več jim ne bije nedolžno srcé;
Moje pa bije in bilo še bo,
Jemljem od rožic slovó!

Solnce pripeka, v zagrabek hitim,
Mešam, obračam in čelo potim;
Preden pa luna posije nad nam,
S sénom domú se peljam.

Urno in čisto, pograbitte vse,
Grábljice moje, travice lepé;
Kader dograbitmo mrvo necoj,
Pojte počivat, z menoj!

M. Vilhar.

HRIBČEK:

En hribček bom kupil,
Bom trte sadil,
Prijatle povabil,
Še sam ga bom bil

Tam gori za hramom
En trsek stoji!
Je z grozdjem obložen,
Da komaj drži.

Že čriček prepéva;
Ne more več spat',
V trgatev veléva;
Spet pojdemo brat.

Konjiči škrebljajo
In vozjo težkó,
Ker vince peljajo,
K' je močno sladkó.

KIMOVEC.

Trtica mila
Jaz te čestim ;
Draga mi bila,
Dokler živim
 Grozdjče sladko
 Zobat veliš,
 S smehom presladko
 Vince rodiš.

Ti si kraljica
Zlatih cvetic,
Razveselica
Ljubljenih tic.
 Trtica bela,
 Vsmili se me ;
 Ti si vesela,
 Oh jaz pa ne !

Mene je z jokom
Rodila mat'.

Z jokom in stokom

Pojdem tud spat.

Trtica mila,

Jaz te čestim;

Draga mi bila,

Dokler živim

M. Vilhar.

K M E T.

Ko pomlad se bliža,
Svoj vrtec gradim,
In orjem in sejem.
In trte sadim.

Po letu koševam
Planine doli,
In srpe bruševam,
Ko žito zori.

V jeseni gozdarim,
Otavo kosim,
Pšenico omlatim,
Pa grozdje mestim.

Pozimi počivam,
Kmet truden je vsak ;
Orodje popravljam
In puham tabak.

Ves teden se trudim,
Si želim roké;
V nedeljo hladim si
Glavico, srcé.

Če nimam le preveč
Na rami nadlog,
Vrtim se in vriskam
Če ravno sem vbog.

Če srce me peče,
Pa vendar molčim,
Kež vem, da sem rojen,
Da največ trpim.

Če kdo zaničuje
Težavni moj stan,
Ta nima al srca,
Al nima možgan!

M. Vilhar.

K O S E C.

Železa, dve osli
In čutarico,
Pa koso na ramo,
In hajd na goró!

Zelena senožet
In trave lepé
Me vabijo k sebi
Na hladne vrhé.

Pred solncem že klepljem,
In brusim kosó;
Po travi jo sučem
Z veselo rokó!

Za mano raztepa
Pošteno deklé,
Obrača in grabi
Redovc gosté.

Nad mano razgrinja
Se jasno nebó,
Pa moja nebesa
So njeno okó,

Voziček nalagam.
Naprezam in grém;
Zapojem, zavriskam,
Bogú hvalo vém!

M. Vilhar.

L I P A.

Lipa zelenéla je
Tam v dišečem gaji
S cvetjem me posipala;
Djal sem, da sem v raji.

Veje raztezávale
K neba je visoko,
Meni pa je do srcá
Ségala globoko.

Tičice je miljena
V senčice vabila;
Kader ležal sem pod njo,
Me je ohladila.

Sedaj pa je révica
Skoro ovenéla
Cvetje, perje ljubljeno
Zima je odvzela.

Spávaj, draga ljubica!
Večno ne boš spala;
Nova pómlad zèlena
Novi cvet bo gnala,

Zopet bodo tičice,
Tičice presladke
Pesmice prepévale,
Pesmice pregladke.

Pa boš zopet lípica
V senco nas vabila,
Dragim svojim srčica
Miljeno hladila.

Bratje naši se hladé
Radi v tvoji senci,
Prsi, čela in glavé
Opletáje z vencí.

M. Vilhar.

LIPAVSKA.

Lipavska dolina,
Lepota svetá,
Ki grozdje, ki vina
Presladka imá!

Pod trto počivam,
Hladim se ljubó,
Veselje uživam
In venčam glavó!

Lipavska planjava,
Krasotna je res!
In reka Lipava
Nam radost očes!

Spod skale pridere,
Skoz mlake šumé;
Cvetice tam pere
In trte hladi,

Slovenske Lipavci
Prepevajo tod,
Veseli, ko slavci,
Pošteni povsod.

Čez vrhe, planine
Pa grozdje nesó;
Za last domovine
Boré se krepkó.

Naj laška ravnina
Še lepše blišči,
Krasnejša dolina
Se tá le mi zdi.

Tedaj naj Lipava
Na veke živi,
Ker prava in zdrava
Slovenska je hči!

M. Vilhar.

LJUBEZEN DOMOVINE.

Kdor ima srcé,
Zna za dom solžé,
Za slovenske domovine raj.
Zá njo rad živi,
Zá njo hrepení,
Njo, le njo bo ljubil vekomaj.

Čvrst Slovencev rod
Čist prebiva tod,
Oj prijaznost čista tù cvetè.
Vsak prijatla 'má,
Zvest objema ga,
To navada stara takaj je.

Od snežnih planin
Do trtic dolin

Mile pesmice povsod pojó.
Slovenec je rad vesel ;
Kaj, da bi ne bil,
Njemtu pesmi iz srcá tekó.

Potočnik.

Kdor ima srce, naj mu
Naj se domov vrne
Na slovenski domovini
Na tjo vasi, kjer je
Na tjo domačo vasi
Zjo, to je tjo domačo

Čest slovenski domovini
Čest vasi, kjer je
Čest domačo vasi
Čest vasi, kjer je
Čest domačo vasi
Čest vasi, kjer je

Čest domačo vasi
Čest vasi, kjer je

Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!
Škupo strani, slamo v kraj!
Zlato zrnje na vršaj!

Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!

Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!
Zdaj še žito zvejajmo!
Vinca sèmkaj, žejni smo!

Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!

M. Vilhar.

Nlano xrnje skraj v straj!
Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!

Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!
Snopelj jih obratimo!

Krepko jih nametimo!
Urno cépec izpod rok,
Pika poka, pika pok!

MOJ DOM.

MOJEMU NARODU

V dolinci prijetni je ljubi moj dom,
Nikoli od njega podal se ne botn;
Pod lipo domačo naj raje sedim,
V domačem veselji dovoljno živim.

Le išči si sreče, prijatelj, drugej,
Al misliš dobiti na ptujem je kdej?
Veliko maršk'teri je hodil po svet',
Potem se v domovje obrnil je spet.

Domače cvetice naj zaljše cvetó,
In tički domači najlepše pojó;
Prijatli domači so milih srcá,
Ljubezen, zvestoba le biva domá,

Domá preživeti si dneva želim,
Umreti se tudi domá ne bojim;
V domači gomili se spava sladkó,
Mi bratje, sestrice rahlajo zemljó.

Praprotnik.

Prositi jih ni brašna.

MOJ DOM,
MOJEMU NARODU.

Ako zá - te, rod sloveni!

Moje srce ne gori,

Stvarnice mi srd ognjeni

V divji vihri naj grmi.

Dokler mi mazinec miga,

Dokler duša je v teles,

Naj se vedno bolje vžiga

Ta ljubezen, dar nebes!

Kader pod zelenim plajšam

Bom zagrnen mirno spal,

Ona — trdna se zanašam —

Bo puhtela še iz tal.

Počenzan.

Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da za vse tovarše
Za pravo dno si zdelana.

MOJI SABLICI.

Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da si ti skovana,
Da braniš dragi dom Slavjana,
Za mater svojo vnetega.

Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da za božjo slavo,
Za vero staro, vero pravo.
V pravično bodeš bitvo šla.

Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da za vse narode,
Svoboda dokler jim ne bóde,
Prostiti jih si brušena.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da za vse tovarše,
 Za brate, sestre, ljube starše,
 Za pravdo njih si zdelana.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, če me zlo zadene,
 Da hude si moči jeklene,
 Odrešiti si brateca.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da, kak se po volji
 Bogá godi po zemlji okoli,
 Je tvoja shramba - nožnica.

Dr. Toman.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da za vse narode,
 Svoboda doktor jim ne bode,
 Prostiti jim si brateca.

MOJ SPOMINEK.

Kdo rojen prihodnjih
Bo meni verjel,
Da v letih neročnih
Okrogle sem pel.

Ne žvenka, ne cvenka,
Pa bati se nič,
Živi se brez plenka
O petji, ko tič.

Kar mati učila,
Me mika zapet;
Kar starka zložila,
Jo lično posnet.

Redila me Sava,
Ljubljansko polje,
Navdale Triglava
Me snežne goré.

Vršaca Parnasa

Zgol svojega znam,

Inacega glasa

Iz gosli ne dam,

Latinske, helenske,

Tevtonske učim,

Za pevke slovenske

Živim in gorim.

Ne hčere ne sina

Po menih ne bó;

Dovelj je spomina,

Me pesmi pojó.

Vodnik.

Me mika zapet;

Kar stara složil,

Je lično posnet.

Hečla me šava,

I ljubljansko polje,

Zavdala Triglav,

Me snežna gore.

NA GORO.

Na goro, na goro,

Na strme vrhé

Me kliče, me miče

Me vabi srcé!

Na gori cvetice

Naj zaljše cvetó,

In ptice preljube

Naj slajše pojó.

Nad menoj na gori

Je svóbodni dom,

Iskal ga in našel

Bliz neba le bom!

Na gori pod menoj

Oblaki visé,

Nad menoj višave

Bliščijo vedré.

Na svobodni gori

Ni zemskih nadlog,

Nad menoj, pod menoj,

Krog mene je Bog.

Tedaj le na goro,

Na strme vrhè

Me kliče, me miče

Me vabi srcé,

M. Vilhar.

Me vabi srcé!

Na gori cvetice

Naj kaljše cveto,

In ptiče preljuje

Naj slajše poje

Na gori pod menoj

Je svobodni dom!

Lahal ga in našel

Bliz naba le dom!

Na gori pod menoj

Oblaki visé,

Na gori pod menoj

Blážišjo vedré

Na svobodni gori

Ni znanstib nadlog,

Na gori pod menoj

NAŠ MAČEK.

Naš maček je ljubco imel,
 Vasóvat noč vsako je šel;
 Prišel je domú ves zaspan,
 Ko mežnar odzvonil je dan.

Zboléla je ljubca močno,
 O joj, če več zdrava ne bo!
 Naš maček je jokati začel,
 Nobene več miši ni vjel.

In ko mu res vzame jo smrt,
 Okoli se plazi potrt,
 Življenje sovražiti začne —
 V soboto obesil se je.

To žalost v eksempelj povém
 Neskrbnim vam mladim ljudém!
 Če dolgo živetí vam je mar,
 Zaljubiti se nikdar nikar.

S. Jenko.

NAŠ MACEK

O R A Č.

Pómlad že trka;

Hajd na nogé!

Nam bo ogrela

Moško srcé!

Plug izpod strehe,

Brano na dan!

Jarme na voli,

Kdor ni zaspan!

Zemlja je tala,

Syet' Valentin

Vabi na delo,

Dela seni-sín!

Zjutraj naprežem,

Plug svoj držím!

V desno in levo,

Brazde drobím!

Séme posejem
 V razor spet nóv ;
 Kader povlečem,
 Idem domóv !

Zprežem voliče,
 S plugom pa v kraj ;
 Jésen klicala
 Bo ga nazaj !

M. Vilhar.

PESEM STAREGA KRANJCA.

Kaj doživel sem na sveti?
Bog se vsmil, kaj se godí!
Vsak nerodno še živetí,
In pregrehe kraja ni.

Če zmešnjavo oblek pogledam,
Skorej Kranjcev ne poznam;
Vsi podobni so sosedam,
Bit' Slovenci jih je sram.

Pri teh spakih je vganjvati:
Biba leze, biba ní —
So Slovenci imen'vati,
Če polž kozel je z rogmi.

Vsak oškomban po soldaško,
Zaje mu strizè pod bradó,
Hlače nosi po francosko,
Nemec, Lah je za pestjó.

Zdajne kmetiške dekleta
 Kakor žlahne so gospé,
 Vsaka z škatljice uzeta
 V zlatu, svili: to se vé.

Oblačila vse imajo
 Iz angleškega blaga,
 Vsem domačim slovo dajo,
 Kar je tujga, to velja.

Barke nam blago nesejo,
 Vino, žganje ljubi vsak,
 Že kofé berač pijejo,
 Kmal bi vrglo to me znak!

Vsak čez hude čase toži,
 Da nikjer ni dnarja vzét;
 Pa si slep samrtežo množí,
 Potlej z lahko če živét.

Kar sreč je zlezlo v hlače,
 U opasico pa vrat,
 Glava biti če drugače,
 Jela toraj se mešat.

Mladi starga več ne sluša,
Stari mladga še spoštuj!
Moj Bog, kaj še človek skuša,
Svet pa je če dalje huj.

„Stara šema tiho bodi,
Drži jezik za zobmi,
Al pa te jemal bo zlodij“
Tak mladina govori.

Ni ga več možá besede,
Ko bi z lučjo ga iskal;
Namest mož so brze zmede,
Nočjo vedet' kar je prav.

Delavci le na goljufijo
Delajo in na okó;
Kupci majo odrtijo
Tovaršico prezvestó,

Kdor gosposki dim če bita
Začne vero zaničvat';
Da ga svet začne hvaliti,
Trapa večnega imenvat'.

Ženske naše več ne znajo
: Tihe, sramožljive bit' ;
Vse z jezikom obravnajo,
Zlodja znajo ž njim krótit'.

Se po dviških šapljih praša,
Pa so prešli že povsod ;
Čganost se za mizo znaša,
Dvištvo šlo za duri v kot.

Silno silno vera peša,
U pregrehah vse tiči ;
Čudno se nam štrenja meša,
Voz nam le pod pot letí.

S šibo lakote, bolezní
In z vojskó je Bog svaril,
Nas oteti večnem bnezdni —
Pa se je zastonj jezil.

O ko b' rajnci oživeli,
Vidli kaj je zdaj na svet',
Za glavó bi se prijeli,
Naglo si želeli vmret'.

Če takó še dalje bude,
Sam ne vém, kaj bo z tegá ;
Pa saj bo brez moje škode.
Kmalu pojdem iz svetá !

Národna.

Al pa so presli še parobó ;
Tak enako xnašas kot
Dvástvo álo za hui v kol.

Silno silno veta pesni z álo
U pregrebat vse bitim tóman
Čudo se parj stucija mešá
Vox mu le pod pot leti.

S šibo lakote, dolxni m. ešá
In z vojskó je róg ásturi, tópa
Zas oteti vešnem dnexni svet
Pa se je xastonj jexi.

O lo b rajni, oštrilov xázi
Vidli kaj je xduj na xerig áli
Na glavó bi se prišálo v apar
Zálo si záleli vnet.

PLANINAR.

Visoko vrh planin stojim,
 V veselji rajskem tù živim,
 Tam dol' ljudje prebivajo,
 Veselje redko vživajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

Men' prvo solnce záblišči,
 Ko zajde, meni še svetlí,
 Mrakovi dol' stanujejo
 In srca omrzujejo
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Men' bistre sape zrak vedré,
 Mi jasnijo glavó, srcé;
 Tam dol' megle se vlačijo,
 Duhá moré in tlačijo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

Je polu čvrstih cvetic moj stan,
 Stojé viharju, zimi v bran;
 Tam dol' mehkužne hirajo,
 Se razevetó, že vmirajo.

Prid' vrh planin,

Nižave sín!

Studenci bistri mi tekó,
 Pojé mi čedo in travo;
 Tam dol' se reke zbirajo,
 Jezove, breg podirajo.

Prid' vrh planin,

Nižave sín!

Po jasnem meni solnce gré,
 Al zvezde migajo svetlé;
 Tam doli strele švigajo,
 Med gromom hiše vžigajo.

Prid' vrh planin,

Nižave sín!

Potočnik.

PLEVÍCA.

Me smo deklice vesele,
 Kakor bela rosa, mlade,
 In prepevamo kaj rade,
 Kader žito plévemo!
 Urno, urno, sestre drage!
 Vès plevel iz plodne njive!
 In sadike vse škodljive
 Urno naj popálimo!

Krog in krog pojó škrlice,
 Protí solnčeku hitijo,
 Pa molitvice puhtijo
 Nam za njimi do nebá.

Urno, urno, sestre drage!
 Njivo moramo dopleti,
 Pesmico potem zapeti
 Večnemu na večno čast!

M. Vilhar.

POPOTNIK.

Popotnik pridem čez goró,
 Od doma vzel sem že slovó,
 In kamor se okó ozrè
 Povsod se mi nov svet odprè.
 Tud tukaj solnce gré okrog.
 Dolino vidim, hrib in log;
 Pa solnce naše bolj blišči,
 In hrib naš lepši zelení.

Tud tú cvetó cvetličice,
 Po njih šume čebelice;
 Pa naših rož je lepši cvet,
 Čebelic naših slajši med.
 Skoz mesta hodim in vasi,
 Povsod drugač se govori;
 Jaz tuje nikogar ne poznam,
 In sred ljudi povsod sem sam.

Prijatli se objemajo,
 Pojejo, si napivajo;
 Jaz grém po poti tih mem' njih,
 Vse prazno v prsih je mojih.

Možé in se ženijo,
Veseli so in ukajo;
Pa meni raste rožmarin
V preljubi moji domovin.

Dežela ljuba, kje ležiš,
Ki jezik moj mi govoríš?
Kjer znanci moji še živé,
Prijatli moji v grobih spé?
Zdihujem, vprašam vedno: kje?
Prijatli k vam želi srcé,
Peruti imeti si želim,
Da k vam domú ko tič zletim.

Strel.

Pa minulo do
Berež si cvetice:
Kakor tič, sladkor:
„Pojas veselice.“

Več ne bo nazaj!
Lice rubeših cveta
X njim veselja staj:
„Prašo bodo leti.“

SARAFAN.

Stara mana, o ne šivaj

Sarafana več;

Pusti delo in počivaj,

Zlati čas je preč!

Hčerka k meni sedi,

Ljuba hčerka ti!

Mlada si, pa vedi,

Da mladost zbeži.

„Poješ veselice,

Kakor tič, sladkó;

Bereš si cvetlice;

Pa minulo bo!“

„Prešle bodo leta,

Z njim' veselja slaj;

Lic rudečih cveta

Več ne bo nazaj!“

„Tudi jaz sem pela,
 Mlada deklica ;
 Zdaj sem tiha, vela,
 Stara mamica.“

„Al nad hčerko sladje vžiyam
 Prešlih veselín ;
 Sarafan rudeči šiyam
 V mladih let spomin.“

Ruska

SAVICA.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
 V jezero njih svit pri svitu miga,
 Nič mirú ne drami tihega ;
 Le Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pesem peva
 Od nje doma slavno mirnega.

Megla zgine, jutra zor vzdigvati,
 Mladi dan začné se oživljati,
 Vsa narava radost diha le ;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pritobni in pesem peva,
 Da srcé slovensko milo je.

Kar oblaki gor se pripodijo,
 In dolino mirno zatemnijo,
 Hudo vreme krog in krog vrší,
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pesem peva,
 Da zmagvalca čez Slovence ni.

Blisk obžari strmo peč višave,
 Grom pretresa žile sive glave,
 Piš podí razpenjeno vodó ;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pevem peva,
 Hrabrostí slovenske konc ne bo.

Kak' pod šumnim slapom kamnje pleše,
 Ki ga val od trde stene kreše,
 In v vrúncih urnos uče krog ;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobní in pesem peva,
 Rod slovenski brani ljubi Bog.

Blisk povgasne, grom strašivni mine,
 In nebó zdaj čisto čez doline
 Se razpenja, hladní diha pih ;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobní in pesem peva
 Od prelepíh časov svobodnih.

Že počive mirno vsa narava,
 Od Savice preč čolniček plava,

Zadnjič slišni zdaj še pesmiev ;
 In Savica, hči kraljeva
 Pribobni razglasno peva
 Od Slovenje slavno pesmico.

Dr. Toman.

Kak' pod sumpuh alajam kramlje plose,
 Ki ga val od trde stene kramlje
 In v ravnih mrazih nočeh kramlje
 In Savica, hči kraljeva.

Bliak pozvanje, grom strahotni mine,
 In nobé zdaj čisto izv doline
 Se razporeja, hladni dila pih;
 In Savica, hči kraljeva.

Pribobni in pevan peva
 Od preteklih časov svobodnih
 In Savica, hči kraljeva.

Ne počez puho van naravnost
 Od Savice preč čolnček plavan, ali

SIROTA.

Mati ziblje, lepo poje,
Dete milo se smehlja,
Se ne vé za tuge svoje,
Ne za žalosti svetá.

Mati vmrje, zlata mama,
Milo joče deklica;
Po širocem svetu sama
Se ozira Milica.

Le za mamó srce bíje
Mamo išče le okó,
Mami le ljubezen klije,
Mamo usta kličejo.

Tje na grob ji venec déne
Žlahnih rožic, lep cveteč;
Z vencem deklica povéne,
Nju zdaj nič ne loči več.

Dr. Razlag.

SLEPEC.

Le enkrat bi videl,

Kje solnce visi?

Na kaj je pripeto?

Zakaj tak' gori?

Le enkrat bi videl,

Kak zvezde bliščé,

Kak z luno svetóvi

Krog solnca hité?

Le enkrat bi videl

Nezmerno nebó,

Doline, planine,

Planjave, goró!

Le enkrat bi videl

Oblak nad seboj,

Ker pravijo, da se

On joče z menoj!

Le enkrat bi videl

Širino morjá,

Ki ladje prenaša

V vse kraje svetá!

Le enkrat bi videl

Grom, bliske in tresk,

Djamante bi videl

In kamen in pesk!

Le enkrat bi videl

Kak' cvetke cvetó,

Če v prsih kaj meda

Tud' meni nesó?

Le enkrat bi videl

Grmovje in gaj,

Ves srečen, vesel bi

Jaz gledal tak raj!

Le enkrat bi videl

Pošténe oči,

Iz katerih se sveti,

Kar jezik tají!

Svet zá me ni vstvarjen,
Le smrti želim,
Ker ž njo si resnico
In luč pridobim!

M. Vilhar.

SLOVÓ OD LASTOVKE.

Mrzel veter tebe žene,
 Drobna ptičica, od nas,
 Ki iz lipice zelene
 Mi si pela kratek čas.

Vsako jutro, ptica moja,
 Zgodaj si prepévala;
 Vsako noč je pesem tvoja
 Sladko me zazibala.

Kolkokrat si ti zletéla
 V svoje nježno gnjezdice,
 Tolkokrat si mi zapéla
 Milo pesem v srčice.

Zdaj pa iz zvonika line
 Zadnjo pesem žvrgoliš,
 Ker čez hribe in doline
 Toplih krajev si zeliš.

Zdaj boš zapustila mene,
 Ah, kak srce me boli;
 Mrzel veter tebe žene,
 Pojdi, kam te veseli!

Oh, da ni mi perje dano,
 Rad, o rad bi spremljal te;
 Ali v ledje zakovano
 Moje revno srce je!

Orožen.

Vsako jutro pica moja
 ; zgodaj si prebujala;
 Vsako noč je pesem tvoja
 ; sladko me vaspalala.

Kolkokrat si ti xtebala
 V sveto njekno gnezdbico,
 Tolkokrat si mi xabala
 ; bilo pesem v srčico.

Zdaj pa iz xvonila line
 ; xadajo pesem žvrgolis,
 Ker čex trubo in doline
 ; Toplih krajev si xelis.

SRCU.

Srce drago, kaj žaluješ?

Kaj zdihuješ dan na dan?

Kaj to žalost ti donaša?

Kaj donaša ran in ran?

Rane tvoje so globoke,

Vir rudeče so krvi:

Naj bo lepa le tujina,

Lepša kakor dom tvoj ni!

Dom te vabi, dom te kliče,

Tebe čaka zlati hip;

Da objelo bodeš brate,

Dvor in hišo, dol in hrib!

Da objelo bodeš polje

In zeléne lipice,

Ki so nekdaj te hladile,

Ko si bilo mlado še.

Kar je tujega, do tega
Te veselje ne peljá,
Najzvestejšega prijatla
Vselej najdeš le domá!
Tam, kjer mati te rodila,
Tam, le tam te veseli, —
Še vijola najbolj cvete
Tam, kjer zemlja jo rodi!

M. Vilhar.

Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran
Kaj domača ran in ran

Dom te vabi, dom te kliče
Tebe čaka xtalni lip;
Da objelo bodeš brata,
Dvor in hišo, dol in krat;
Da objelo bodeš polje
In zelene lipice,
Ki so nekdati te blazile,
Ko si bilo mlado še

SREČE DOM.

Kdor kol' pod milim Bogom živi,
 Vsaki pač srečen biti zeli,
 Cesar na tronu, kmetič na polji,
 Prosi od Boga, sreče po volji;
 Tud' jez je iščem križem svetá:
 Kje nek' prebiva, kje je domá?

Tam, kjer cvetlice krasno cvetó,
 Mislím, da sreči venec pletó,
 Solnce pa revce ves dan pripeka,
 Kosec jim slednjič glavce poseka;
 Koder pa smrtna kosa kosí,
 Sreče mi prave, jok se glasi.

'Z vrta na polje grem je iskat,
 Tam se raduje kmetič bogat,
 On si bogato žetev obeta,
 Sreča pšenice venec mu spleta;
 Toča prihruje, žito zdrobí.
 Sreča veselja z njive zbeži.

Ptice vesele, zelen je gaj,
 Mislím tù ima sreča svoj raj;
 Zima prikima, ptice zbežíjo,
 Hribci pod mrzlin snegom ječíjo;
 Glasa veselja čuti ni več,
 Gaj le žaluje, sreča je preč.

V mestih imajo mnogo blagá,
 Tamkaj bo sreča najbrž domá;
 Reš se bogatec tam napihuje,
 Pa še več revnih milo zdihuje;
 Kjer pa sromaštva solze takó,
 Nihče po sreči prašal ne bo.

Cesar mogočni, kakor sromak,
 Otrok in starček, kmet in vojščak,
 Sreče si voši, sreče si iše:
 Ali le z lica solze si briše;
 Človek do groba sreče želi,
 Pa si le prazne pene loví.

Kje neki ima sreča svoj dom?
 Kdo mi pové, kje našel je bom?

V čistem le srcu ona kraljuje,
 Srce nedolžno razveseljuje,
 Sreča prebiva v sredi srcá,
 V srcu poštenemu je domá.

Virk.

SVARJENJE.

Stoji, stoji tam lipica,
Pod lipo hladna senčica;
Pa v senci miza kamnata,
Na štiri vogle rezana.

Okoli mize stólici,
Prelepi stoli rezani;
Na stolih fantje mi sedé,
Med fanti déklice mladé.

Vesele pesmi si pojó,
Pijejo vinčice sládkó;
Prijazno se pomenkvajo
In samski stan obrekvajo.

Že priletela ptičica,
Oj drobna ptica pisana;
Že sedla je na lipico,
Zapela tako pesmico:

„Devičice, noričice,
Ce fantom vse vrjamate;

Vam zlati grad obetajo,
Pa črne kajže nimajo.

Veseli pesmi vam pojó.
Vam vince točijo sladkó ;
Ve z njimi se pomenkvate,
In samski stan obrekvate.“

„Le pazi, pazi, ptičica !
Oj drobna ptica pisana ;
Če fantje tebe vjamejo,
Ti zlato perje spulijo.“

„Če meni perje spulijo.
Življenja mi ne vzamejo ;
Jaz novo perje spod redim,
In spet v zeleni log zletim.

Tam bom po vejah letala.
Dekletam milo spevala :
Jaz sem ostala pisan ptič,
Oj ti pa nisi več deklíč !“

Národna.

TOLAŽBA.

Za vsako cvetko belo,
Ki zima v okno jo vsadi,
Stotero rožic daje
Pomlad, ko zemlja se zbudi.

In v vsaki uri bridki,
Ki rod človeški stiskajo,
Sledijo kmali druge,
Ki mir in radost prinesó.

Toda srcé, le tepi!
Se kmali vse prenaredi,
Po kratki tú nevihti
Se tamkaj vse spet prevedri.

J. P.

TRIGLAV.

V gorensko ozíram se skalnato stran,
 Triglava bliše se vrhovi,
 Prot jasnemu nebu kípí velikan,
 Kaj delajo gleda sinovi,
 On videl je zgodbo Slovenje otrok,
 Je slišal njih petje in vrisk in njih jok.

Vse je vihar razdjal; —

Narod je zmiraj stal,

Gledal na Triglava nebá obók.

Pridrla je vojska iz turških krajin,

Tovarša nje smrt in razdjanje;

Triglav je videl iz jasnih višin

Veliko nadlog, pobijanje.

Sovražnikov štel ni junaški Slovenc,

On hotel je smrt al zmage le venc;

Kri so prelivali,

Turke pobijali,

Zadnjič zadobili zmage so venc.

Verige žulile so nas do kosti,
 Krivice so vrat nam klonile;
 Po svetu omike že zarja blišči,
 Veselo zapojte tud' Vile,
 Slovenskim sinovom da v srce doni,
 Da vikše dolžnosti in slavnije ni,
 Ko za domovja čast,
 Blagor in srečno rast
 Delati, dokler naš Triglav stoji.

Semraje.

TRI ROŽICE.

Mati lepa, mlada mati
 Sprehajaje se po trati
 Plete kite venčike;
 Mali sinček, sinček zali,
 Krasne kite, vence hvali,
 Zá nje trga rožice.
 „Pleti meni tudi kite,
 Vence 'z zalih rož povite,
 O predraga mamica!“
 Tak veselo sinček prosi,
 Zbira rožce, vkup jih nosi,
 Kar najlepših le zazná.
 „Gledaj, gledaj ah rudeče,
 Žarnojasne in goreče,
 Glej cvetice, mati, glej!
 Svitle, ko zlate kresnice,
 Žarne ko nebá zvezdice;
 Kak' se zovejo, povej!“

„Sinček, rožice rudeče
 Žarno jasne in goreče,
 M a k i so zarudeni;
 Tak ljubezen v srcu vneta
 Mora biti tvoja sveta
 Za domače vse reči!“

Sinček skoči, krog pogleda,
 Kar mu kroglovita, bleda
 Zablišči cvetličica,
 „Mati ljuba, vidiš té-le,
 Bolj ko mrzli snežec bele,
 Krila tak nedolžnega?“

„Sinček mali! rožce té le,
 Bolj ko mrzli snežec bele
 Imenujejo se s l a k,
 Tvoje srce ptuje zlobe,
 Ptuje želje in hudobe
 Mora biti čisto tak!“

Rožce druge krog išeči,
 Od veselja hrepeneči
 Sinček k materi hiti:
 „Ko nebesa večne slave,

Mati glej, cvetlice plave,
Lepših oj gotovo ni!“

„„Ko nebesa večne slave,
Te cvetlice čisto plave
Lape so plavičice.
Kakor zvezde neba cesti,
Moraš biti vedno zvesti,
Vredni sin Slovenije!““

Srčno reče — rožce zveže,
Sinku jih na srce vleže,
Jasno vzdigni mili glas :
„„Mali sinček, sinček zali
Zvesto ljubi, zvesto hvali
Rožce te, življenja čas !

V žitu zvesto skup rastejo,
Ž njim objete, ž njim padejo,
Kadar srp odseka jih,
Tih zató vzemite znakov
Kar vas srčnih je junakov,
Na Slovenskem rojenih.

In ko vlečejo težave
 Se brez mira, brezi sprave
 Nad preljubo materjo :
 Z njo junaško se držite,
 Jo rešite, — z njo padite,
 Ak zapusti jo nebó!

Srčni govor sinka vname,
 Besediti vneto jame:
 „Mati, ljuba matica!
 Rožce bodo povenele ;
 Alj za vek so želje vnele
 Slavne želje v dnu srcá!“

Dr. Toman.

Ob blažena ta noč! Ob
 V nate veselje, prav
 Ob kako vas srčno pozdrim!
 Al vi ste

VESELJA DOM.

Preljubo veselje, oj kje si domá,
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srčá?
 Po hribih, dolinah za taboj hitim,
Te videti hočem, objeti želim.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
Na plesu pri godcih, kjer sladko pojó;
 Al pravga veselja na rajanji ni,
Pijance, ptesavce veselje beži.

Te iščem po polji, kjer rožce cvetó,
Po logu zelenem, kjer ptice pojó;
 Po ptice vesele in rožice vse
 Le 'majo veselje za mlado srcé.

Poslednjič veselje še le osledim,
 Na vaško ledinco pridirjam za njim;
 Glej, tamkej z otroci prijazno igra.
 Jim kratek čas dela, pri njih je domá.

Oh, blažena leta nodolžnih otrok,
 Vi 'mate veselje brez težkih nadlog;
 Oh, kako vas srčno nazaj poželim!
 Al vi ste minule, zastonj se solzím.

Le eno veselje še čaka na má,
 V presrečni deželi, kjer mlado je vse;
 Trpljenje v taisto deželo ne zná,
 Le tamkej je pravo veselje domá!

Slomšek.

Te išem po polji, kjer rože cveto,
 Po lepi zeleni, kjer ptice pojo;
 Po ptice veselo in rožice vse
 In majo veselje za mlado otro.

Postlednjé veselje še in ostedin,
 In vahnó ledino pridržam za njim;
 Glaj, tamkej s otroci prijzno igra
 Tim kratek čas dela, pri njih je domá.

VODNIKU.

Pesnice tvoje prekrasne lepé,
 Od srca do srca po svetu doné:
 Kdo je Ilirje senove budil?
 Svoj dom jih ljubiti, braniki učil?

Kdo je glavkeje, slavkeje zapel?
 Glavico razjasnil, svoj národ unel?
 Slavec, ki klical si brate na dan,
 Tvoj duh naj nas vòdi čez hribe, čez plan.

Tebe, naš Vodnik, prepevajo vprek,
 Ti v srcih Ilrom boš živel na vek!
 Pesnice tvoje so venček cvetic, —
 Da lepše bi pele, pod nebom ni ptic.

M. Vilhar.

Dr. Prešern.

USPOMIN VALENTINA VODNIKA.

V Arabje puščavi

Se tiček rodi,

V odljudni goščavi

Sam zase živi.

So zvezde sestrice,

Mu mesec je brat;

Ni damo mu ptice

Si ljubico zbrat,

— Zánj družbe ne mara

Je on ne za njo;

V samoti se stara;

Mu leta lekó.

Naj slajše dišave,

Ki zánje sam vé;

Naj žlahniše trave

Kadila dragé.

In miro nabéra,
 Netruden vse dní;
 Le vlada, se vpirá,
 Za smrt le skobi,

Grnado z njih dela
 Prileten samčé,
 Ko pride smrt bela
 Na nji se sežgé.

Ven plane ž plamena
 S svetlobo obdan,
 Slovečga imena
 Ptič Fenis na dan.

Tak pevec se trudi
 Samoten živi,
 Sa v slavi, ko zgrudi
 Ga smrt, puerodi.

Dr. Prešerin.

ZADOVOLJNI KRANJC.

Od straže hrvaške
Gor solnce mi pride,
U nograde laške
Popoldne zaide ;
Ze beneškega morja
Jug čelo potí,
Od Štajarca borja
Pri delu hladi.

Mi brazdjo konjici
Za ajdo, pšenico ;
Nevtrudni dekličí
Pa belo tančico ;
Kaj maram, si kruha
Prisluži zadost' ;
Ni sile, trebuha
Okoli mi nost'.

Imam oblačilo
Domačega padvana,

Ženica pa krilo
 Iz pravga mezlana;
 Se sveti na lice
 Ko pih moj šrklat,
 Nje šapelj, jeglice,
 Nje moderc je zlat.
 Rad plešem okrogle,
 In s peto glas dajam;
 Premetam vse vogle,
 Se v cepca dva majam;
 Nožica pa Mince
 Za mano drobni,
 Pobira stopince
 Se v kroge vrti.

Na zgancih tropine,
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša vse mine,
 Ko pridem od dela;
 Al bodi pogača,
 Klobasa al sok,
 Al kar se obrača
 Na ražnu okrog.

Za vsako povelje
Mam židano voljo,
Za brambo dežele
Al hodit u šole;
Povsodi se maham
Ko čvrst Korenjak,
Pa delam, se baham,
In pijem tobak.

Vodnik.

ZJUTRAJ.

Solnce čez hribček gré,
 Luna pa za goré;
 Zvezdice presvitlé
 Se potopé.
 Solnce čez hribček gré;
 Rožice se budé,
 V rosi pa njih glavé;
 Krasno bliščé!

Solnce čez hribček gré,
 Ptičice žongolé,
 Žarkov se veselé,
 K nebu leté.
 Solnce čez hribček gré,
 Pesmi v nebó dóné;
 Rajati tudi sme
 Moje srcé!

M. Vilhar.

M. Vilhar.

Za ZVEČER.

Solnce je že utonilo,
Žarki vzeli so slovó;
Mrak in mègla pogrnila
Sta dolino in goró.
Tihe so premíle tíce,
Skrile so se v perjiéce;
Tam visé do zlate zóre,
Zibljejo jih véjice.

Rôsa pada na ravnine,
Krčijo se rôžice,
Zavijajo se v peresa,
Da ne zmrzne srčece.
Mesce blede žarke sije
Za oblake plavajoč,
Drage sestre, sladke sanje,
Spíte mirno — lahko noč!

M. Vilhar.

ZVEZDE.

Tukaj gori se neznani,
 Veliki sveti sučejo;
 Z lučjo solnca so obdani,
 Krogle pote tekajo,
 Zvezda zvezdi je soseda,
 Njih za nas števila ni,
 Ena v drugo svitlo gleda,
 Vsaka božjo čast gori,
 Svitla cesta je nazpeta
 Čez neba brezkončni zid;
 Tan se vozi čast očeta,
 Viža pote zvezdnih rid,
 Vse je kroglo, vse se miga,
 Vse od ognja sveti se;
 Vse oznanja, da velika
 Roka svet strabila je.

Jarnik.

ZVONČEK.

Ob zôri zvonček poje:
Bimbom, bimbom, bimbom!

Molitve molim svoje,
Na delo hitel bom.

Ob osmi v cêrkev vabi:
Bimbom, bimbom, bimbom!

O poldne pa ne zabi:
Vabiti me na dom!

Zvoni Avemarijo:
Bimbom, bimbom, bimbom!

Zdaj trudi vsi minijo,
Se jaz počival bom!

Preglasno poje časi:
Bimbom, bimbom, bimbom!

Veselje se nam glasi,
Tud jaz vesel naj bom!

Le kader mrtvim klenka :
 Bimbom, bimbom, bimbom ;
 Takrat je pesem grenka,
 Pa kliče v večni dom !

M. Vilhar.

Gospod se pozabi
 Zbogom, zbogom, zbogom ;
 Danica priplava
 In seliš v večni dom ;
 Čez bržice, čez paha ;
 Zvonovi zvonita ;
 Za delavca je delo
 Ker prazno je delo
 Brez signa z nabes ;
 Čez delava se vpeha
 Trpljenje mu neha

ZVONIKARJEVA.

Ko dan se zaznava,
 Danica priplava,
 Le sliši zvonjenje
 Čez hribe, čez plan:
 Zvonovi, zvonite!
 Na delo budite,
 Ker naše življenje
 Je kratek le dan!
 Kdor hoče živeti
 In srečo imeti,
 Naj dela veselo.
 Pa moli naj vmes:
 Zvonovi, zvonite,
 K molitvi vabite;
 Ker prazno je delo
 Brez žegna z nebes!
 Čez delave se vpeha
 Trpljenje mu neha,

Ga delapust vabi,
Večér ga hladí:
Zvonovi, zvonite!
Nedeljo znanite;
Gospod ne pozabi,
Plačilo delí.

Oh naglo nas mine
Ves trud, bolečine!
Utrujen se vleže
Na pare trpin:
Zvonovi, zvonite,
Domír ga spremite;
Gre z dela in teže
Adamovi sin!

Potočnik.

ZVONVO.

Pojó, pojó zvonovi
Od daljnih dveh strani,
V beli dan doné glasóvi,
Ki zarja ga zlatí.

U gradu gačrnelem
Glasí se prvi don;
Pa v samostanu belem,
Odpeva drugi zvoní.

U gradu gospodična
Je zapustila svet,
V cvetlicah bledolična
Leži mladosti cvet.

U samostanu druga
Prisego govori,
Zvestó ljubiti spruga,
Ki v nebu je žíví.

Pojó, pojó zvonovi,
 Dveh src je mir otet;
 Slovo jemljó zvonovi,
 Bog te obvari svet!

Me na puji vsi no veli,
 Da živim v tvojih svetih
 Ki obdajate moj dom?
 Kje cvetate ve planjavé
 Vas kedaj se videl dom?
 Kje prodaja si dolina,
 Kjer preživel sem mladost?
 Kje všina, kje planina,
 Kjer sem živel le mladost?

Kje se vlatja črna klata,
 Blagi ljudem živim kraj,
 Kjer so tuga moja mati,
 Dragi oče — časa raj?
 Znanje tam sodno ajte,
 Vetr bolj hladno bilje;
 Bolj zelena žito klje,
 Bolj prijazno vir šumlje.

Toda gora vid ostra,
 Siva megla vmes stoji;

ŽELJA.

Kje prijazne ste višave,
Ki obdajate moj dom?
Kje cveteče ve planjave,
Vas kedaj še videl bom?
Kje predraga si dolina,
Kjer preživel sem mladost?
Kje višina, kje planina,
Kjer sem vžival le radost?

Kje si zlat'ga časa zlati
Blagi, ljubeznjivi kraj,
Kjer so draga moja mati,
Dragi oče — časní raj?
Žarneje tam solnce sije,
Veter bolj hladnó pihljá;
Bolj zeleno žito klíje,
Bolj prijazno vir šumljá.

Toda gora vid ovira,
Siva méгла vmes stoji:

Se zastojn okó ozira,
 Vedit' dom zastojn želi,
 Zgoni megla, gòra zbeži,
 Peruńnice Bog mi daj,
 Me na ptuje več ne veži,
 Da zletim v domovje zdaj!

Urbas.

Za blazeno pojje
 Pred dnevom tistim,
 In dobre sem volje,
 Pesnje tujim.

Blaj arpek prav pojje,
 In reče ko strup:
 Al pesnika moja
 Navdaje ni up.

Pred sprom podira
 Se klasje ljubò,
 Nastoj se upira
 In majo z glavò.

ZENJICA.

Pšeniča je zrela

Ko čisto zlató,

Srpiček bom vzela

Z veselo rokó.

Na blážno polje

Pred dnevom hitim,

In dobre sem volje,

Pevaje trpim,

Moj srpek prav poje,

In reže ko strup;

Al pesmica moja

Navdaje mi up.

Pred sprom podira

Se klasje ljubó,

Zastonj se upira

In maje z glavó.

Moj dragi ba snopje
 Za mano vozla,
 V poslopje ga vozi
 In spravlja z vozá,

Sem pridna ženjica,
 Za klasje skrbim;
 Na tleh je pčenica,
 Očeta čestím!

M. Vilhar.

Za travnik prv
 Nas pisanih polje;
 Marjetice, xialice,
 V svetih nam stije;
 Orca prekratim
 Po travni polje;
 V tavnosti lasa
 Čevice pletó, ožad
 Tako je na
 Mladonca, doklino
 Je druga dečla,
 Ruzega se polje
 Veselja krdla;

Urad.

ŽIVLJENJE.

Popotvanje, bratje,
Je naše življenje,
Mož modrih od nekdanj
Je to govorjenje;
Skoz ktere dežele
Pa pot nas pelja,
Naj pesmica moja
Na znanje vam dá.

Po travnikih prva
Nas pisanih pelje:
Marjet'ce, zlatice,
V stéžice nam stelje;
Otroci brezskrkni
Po travci tekó,
V rumenkavte lasce
Cvetice pletó.

Mladenčev, dekličev
Je druga dežela,
Razlega se petje
Veselga krdela;

Si delajo sanje
 Od zlatih gradov,
 Pa skušnje jim manjka
 Modrosti darov.

Po tretji hladno je,
 Gre pot čez višave,
 Umiri se kri, se
 Razjasnijo glave;
 Se trudijo z delom
 Postavni možje,
 Sad truda berejo,
 Za prihod skrbé.

Čez gole vrhove
 V četrti so pota,
 Je mrzlo že srce,
 Ne greje gorkota;
 Pa starčekom kmalu
 Dežele je kraj;
 Takó je na zemlji
 Le kratek naš raj!

Uršič.

DEKLICI.

Ti nezvesta si postala,
Tujem si me prodala,
Čakaj, čakaj, ptičica,
Neusmiljen'ga srcá!
Huda bo še tebi pela,
Med nas druge ne boš smela;
Tebe neče Slave sin,
Ti polivaj rožmarín!

Solz in solz boš pretakala,
Po domačih zdrhovala;
Ti nevredno dete ti,
Nam nič mar za tebe ni!
Hôdi le po svojem poti,
Naših pa nikdar ne moti;
Če unitješ še necoj,
Nas ne bode za teboj!

Solnce ti je za gorami,
Tebe več ne bo med nami;

Naj te ljubi, kdor te če.
 Sin slovenski nikdar ne!
 Meč si vaše zasadila,
 To srcé pa le ranila;
 Beži, beži dekle ti,
 Naša zemlja za te ni!

M. Vilhar.

Postava lepá
 Postava kranjska
 Triglavska senca
 Gorenjske preljuje
 Mi tužno srcé:

Ki ljubeo xudi
 Ko slavska pesje
 Še pesem glas
 Iz ust jim plemilo
 Pa daljšo slove
 Dekleta gorenjske
 Prezlahno diše
 Evtlice planinske

Je modro oko
 Hudee jim lice

GORENKE.

Če gori pogledam
Na strme goré,
Se sladko zasmije
Mi tužno srcé ;
Gorenke preljube,
Triglava sestré
Poštene Kranjiče,
Postave lepé,

Cvetlice planinske
Prežlahno dišé,
Dekleta gorenške
Pa dalječ slové.
Iz ust jim premilo
Se pesem glasi,
Ko slavčeka petje,
Ki ljubco zgubi.

Rudeče jim lice
Je modro okó,

Umiva Savica
 Z lahko rokó.
 Sapejim zdrave
 Bistrijo glavé,
 Jezera mati
 Pa varje sreé.

Fleisman.

V
 Čujo
 Ki
 Da
 Dri

Oplak
 Kam
 V
 Samó
 Da
 Naj
 In
 Kjer

...
 ...
 ...

K A M ?

Ko brez mirú okrog divjam,
Prijatli prašajo me, kam ?

Prašajte raj' oblak nebá,
Prašajte raji val morjá,

Kedar mogočni gospodar,
Drví jih sem ter tje vihar !

Oblak ne vé, in val ne kam ;
Kam nese me obup, ne znam.

Samó to znam, samó to vem,
Da pred obličje nje ne smem ;

In da ni mesta vrh zemljé,
Kjer bi pozabil to gorjé !

Dr. Prešeren.

Sladko, mirno v njih počivaj,
 Pokoj naj objame te;
 Spančkaj, daj ti božja moč
 Lahko noč!

LEHKO NOČ.

V sladkih sanjah spiš kraljica;
 Čuje nad teboj srcé,
 Ki si mila mu kraljica,
 Ki je srečno, kader vé,
 Da te varje božja moč:
 Lehko noč!

Slavček v vrtiču prepeva,
 V sree vliva sanje ti;
 Svetla luna te odeva
 Z žarki, ki so miljeni.
 Naj te varje božja moč:
 Lehko noč!

Spančkaj, sladke sanje uživaj,
 Ki ljubezen jih daje;

Sladko, mirno v njih počivaj,
Pokoj naj objame te;
Spančkaj, daj ti božja moč
Lehko noč!

ΚΟ ΒΡΕΣ ΜΕΝ ΟΥΤΩΣ ΟΥΤΩΣ *Malavašič.*

Priljal prašaj me, kam!
V sladkih sanjah spis krajca;
Prašajte raj, raj, raj, raj, raj,
Ki ni mištam krajca, raj,
Ki je srečno, kader vč.
Da te varje božja moč
Drvi jih nem ter ležon žil!

Oblak ne vé, ni val na kam;
Kam se vrže v vrhu praveh kam
V sve vlna sanje ti;
Samó to svetlo odar
Da predi svetlo go mljen
Naj te varje božja moč
In da ni mesta ležon žil!
Kjer bi pozabil to gorje!

Spančkaj, sladke sanje vživaj.
Ki ljubezen jih daje;
Dr. Prešeren.

LJUBEMU.

Dragi dečko moj
 Klican je na boj,
 Jutri bo zapustil dom!
 Zadnjič bo nocój
 Menil se z menoj,
 Težko se ločila bom!

Sem ga ljubila,
 Bom ga zgubila,
 Skrile bodo ga goré!
 Vid'lo ga ne bo
 Nikdar več okó, —
 Meni počlo bo srcé!

Zlata dúšica,
 Oh neznana tlà
 Bo močila tvoja kri!
 Ž njim ne morem jaz;
 Mólit' čem ta čas,
 Da se vrne k ljubici

Ti ne zabiš me,
Jaz ne žabim te,
Minka tvoja zvesta bó!
Če za leta tri
Te nazaj več ni,
Naj še mene tje nesó!

M. Vilhar.

LJUBKI.

Ljubica zlata,

Ljubljena!

Tmino mi jasniš

Srčeca.

Če sta med nama

Hrib in plan,

Duh moj te spremlja

Noč in dan.

Spremljal te bode

Dok živiš,

Dokljer ko plamen

Men' goriš!

Solnce in luna

Naj pové,

Kak je goreče

To srcé!

Naj ti povejo

Zvezde lepé,

Misli kak moje
Ja K tebi želé!
Naj ti povesta
Prstana,
Da boš kmal' moja
Naj Ženica.

M. Vilhar.

Ženo moj te spremlja
Vob in dan.

Spremljal te bude
Dok živiš,
Dokljar ko plamen
Men' gorši!
Solnce in tma
Naj gové,
Kak je goreče
To stedi
Naj ti povesta
Nevzde lepé,

MILICA.

Tak je sladka, tak je mila,
Ko bi rože dihala;
Krasna, ko da bi se bila
V rajski rosi kopala.

Kakor sneg so nje ročice,
Ki v planini se blišči;
Kakor zarja njeno lice,
Ko se v zoru rumeni.

Kakor zvezde nje očesa,
Ko ozrejo se z nebá,
Kakor jelka nje telesa
Rast visokoravnega.

V njo sem se takó zamaknil,
Da mi solnce vgasnilo,
Da mi celi svet je mraknil,
V rajskem svitu zrem le njo.

Cegnar.

MILICA.

Zakaj žaluješ Milica?
Zakaj tekó solzé?
Al slovo jemlješ od svetá,
Da tone ti srcé?
Saj še cvetejo rožice,
De spletala boš venčike;
Al te zato srcé boli,
K' se moje veselí?

Tud men' tonilo je srcé.
Ko si ranila me:
Točilo grenke je solzé,
Si posmehvala se.
Cvetele so mi rožice,
Prepevale mi tičice;
Težave lože sem prestal,
Slovó sem tebi dal.

Gorje fantičem, oj gorje!
Ker ne poznajo ptic;

Besede njih laži so le,
 Goljfa lepoto lie.
 Če se ti smeja prav sladkó;
 Al že solzice nji tekó, —
 Od tega nič srcé ne vé
 Kar jezik ti pové.

Dekleta ne verjamejo,
 Da urno čas hiti;
 V lepoti se prevzamejo,
 Ki kmali jih miní.
 Ko lica zala obledé.
 Oči pa jasne otemné.
 Zdihujejo na stare dni —
 Pa ni ga — ni ga — ni ga.

Fleisman.

MORNAR.

Nezvesta! bodi zdrava,
 Čolnič po mene plava,
 Na barko kliče strel;
 Po zemlji varno hodi,
 Moj up je šel po vodi,
 Mi drug te je prevzel.
 Pri Bogu sem obljubil,
 Da prej bom dušo zgubil,
 Ko nehal te ljubiti;
 Si z desno v desno segla,
 Pri Bogu si prisegla,
 Mi vedno zvesta bit'.

Morjá široka cesta
 Peljala me je v mesta,
 Kjer lepe deklice;
 Obrazov njih lepota!
 Sneg beli njih života
 Zmotila nista mé.

Spet so se jadra bela
 Od južnih sap napela,
 Prinesla me nazaj,
 Dekleta mojga ženo
 Sem najdel poročeno, —
 Prestal sam Bog vé kaj!

Le jadra spet napnimo,
 Valovom se zročimo, —
 Kak je čisto morjé!
 Kaj njemu upat' smemo,
 Mornarji dobro vemo;
 Dekletom kaj, — kdo vé?

Ne strašni moč viharja,
 Ne grom valov mornarja,
 Se smrti ne boji.
 Spomin v potopu mine,
 Ljubezni bolečine
 Vsak dan spet oživi!

Po morji barka plava,
 Nezvesta, bodi zdrava,

Sto tebi sreč želim!
 Po zemlji srečno hodi;
 Moj up je šel po vodi;
 Le jadraimo za njim!

Dr. Prešeren.

Na barbo ...
 Po ...
 Valovom se ...
 Kak je čisto ...
 Kaj njemu ...
 Moram ...
 Isklonom kaj — kdo ...
 Ze ...
 Ze ...
 Se ...
 Spomin v ...
 I ...
 V ...
 O ...
 Po ...
 Ne ...

NAJ LEPSA.

Lepše rožice rodila

Še nobena ni pomlad,

Kakor ti, predraga, mila,

Si narave redki sad.

Zarja sije ti 'z očesa,

Lica so ko liljin cvet;

S teboj bile bi nebesa,

Gorše nima celi svet.

Kdor te vidi, se zavzame,

Višje bitje se mu zdiš;

Tvoj pogled ljubezen vname,

Vse enake prekosiš,

Tudi mene si ranila,

Moji duši mir kališ,

V celem svetu ni zdravila,

Ako ti me ne zvedriš,

Ti si vredna vse ljubezni,

Meni zdiš se božji dar;

Da bi skoro te na desni
 Drug moj peljal pred oltar.
 Zlate prstane menjala,
 Zvesta biti mu vsigdar,
 Sveta vez naj zavezala,
 Srečni bo zakonski par.

Kurnik.

Mislil sem, ne bom te zgubil.

Pa gôpa **NA PLES!**

Mimica **MATREVNICA**

Mici, Mici, Micika,
Devojčica ljubljena,
Zlata, mila deklica,
Bi z menoj plesala?

„Juri, Juri, Jurček moj,
Plesala bom le steboj;
Le na srcu tvojemu
Najdem sladkega miru.“

Mici, Mici, Micika,
Krasna golobičica,
Brez ljubezni plesa ni,
Kdor se ljubi, se vrti.

„Juri, Juri, Jurček, moj,
Brasi noge, hajd' z menoj;
Jez na veke sem s teboj,
Ker sem tvoja, ti pa moj.“

M. Vilhar.

NEZVESTA.

Ljubca moja, kaj si strila,
 Da ti družga ljubiti greš;
 Ah zakaj si prelomila
 Mi zvestobo, al ne veš,
 Kolkokrat si obljubvala,
 Večkrat roko mi podala,
 In si rekla: ljubček moj!
 Jaz sem tvoja, bod' ti moj!

Več ne veš, in več ne pomniš,
 Kar še jaz tak' dobro vem;
 Tak' povej, zakaj prelomiš
 Mi prisega? — Potlej grem!
 Ah kakó sem se jaz spekel,
 Ah zakaj ti nisem rekel,
 Da ne maram več zagte!
 Ko si jela ljubiti me!
 Čézi vse sem tebe ljubil.

Mislil sem, ne bom te zgubil,
 Pa odpadlo mi je vse
 Ménila si bit' nevesta,
 Pa postala si nezvesta,
 Bi te mogel še ljubit' ?
 Pojdi, pojdi se solit' !

Jamar.

in sadila
 Bi temila
 Mene vada v prvi meji

Prekanila
 Si se mila :
 Jax se nisem blodil hi !
 Kamor rajdem,
 Tamkaj najdem
 Prerjocil, zlahkib pti.

Če za mena
 Oh nobena
 Zveste lice ne do
 Vostim večo
 Tebi arčo
 Ino ljubjeno roko !

NEZVESTI.

Ti si djala

Minka zala,

Da ne maraš záme več!

In sadila

Bi nemila

Meni rada v prsi meč?

Prekanila

Si se mila:

Jaz še nisem bledih lic!

Kamor zajdem,

Tamkaj najdem

Pevajočih, sladkih ptic.

Če za mene

Oh nobene

Zveste tičice ne bo,

Vošim večo

Tebi srečo

Ino ljubljeno rokó!

Ti si strupom,
 Pa ne z upom
 Zalivala mi srcé;
 Z Bogom hodi,
 Zdrava bodi,
 Jaz pa vriskam čez vrhé.

M. Vilhar.

Trudne,
 Pred
 Srčne
 Meni spati
 Hošica bi vrnila,
 Glavico obesila,
 Solca ne bi zvala,
 Dekla nevalja
 Tuti jex sem tožica,
 V božji varci vsajana;
 Srce mi se vrti in,
 Trgati se pa ne dam,

Otraz
 Hošice ne bodem trgala,
 Srca so nedolžna;
 Naj z mano se vrtajo
 Mir, ljubezen, svoboda!

M. Vilhar.

PLANINARICA.

Rožic ne bodem trgala,
Da bi vencé spetala;
Mirno, svobodno, ljubó
Po planinah naj cvetó.

Ako bi jo trgala,
Rožica bi vmirala,
Glávico obesila,
Solnca ne bi včakala.

Tuti jez sem rožica,
V božji vertec vsájena;
Skrivam se zdaj tú, zdaj tam,
Trgati se pa ne dam,

Rožic ne bodem trgala,
Srca so nedolžnega;
Naj z menoj še vživajo
Mir, ljubezen, svobodo!

Tebi srčo
Ino ljubljeno rokó!

M. Vilhar.

POD OKNOM.

Luna sije,
 Kladvo bije
 Trudne, pozne ure žé;
 Pred neznane
 Srčne rane
 Meni spati ne pusté.

Ti si kriva
 Ljubeznjiva
 Deklica nevsmiljena!
 Ti me raniš,
 Ti mi braniš,
 Da ne morem spat' doma.

Obraz mili
 Tvoj po sili
 Mi je vedno pred očmi,
 Zdihujoče
 Srce vroče
 Vedno k tebi hrepén.

K oknu pridi,
 Drug ne vidi,
 Ko nabeške zvezdice;
 Se prikaži,
 Al' sovraži
 Me srcé, povej, al ne?

Up mi vzdigni,
 Z roko migni,
 Ak bojiš se govorit'!
 Ura bije,
 K oknu ni je,
 Kaj sirota čem storit'!

V hram poglejte,
 Mi povejte,
 Zvezde, al' res ona spi;
 Al' poslušá,
 Me le skuša,
 Al' za družega gorí.

Ako spava,
 Naj bo zdrava,

Ak me skuša, nič ne dé ;
 Po nje zgubi,
 Ako ljubi,
 Druzga, počlo bo srcé.

Dr. Prešeren.

Mila, mila ljubica!
 Kje je moja ljubica?
 Kje je, kje je Milica,
 Čp mojga srcá?
 Al še misli ná me?
 Al je pozabila,
 Da živi zà-me
 Mi jo objubila?
 Mila, mila ljubica!
 Kje je moja ljubica?
 Kje je, kje je Milica,
 Čp mojga srcá?

Xbudi, zbudi ljubico,
 K okencu prívabl jo,
 Záj vesela x mano bo,
 Xbudi, zbudi jo!
 Prísla bo na okence,
 Gledča po na-me:
 Dala mi bo rožice,
 Xtrano ob le xá-me!

PRI LUNI.

Mila, mila lunica!

Kje je moja ljubica?

Kje je, kje je Minica,

Up moj'ga srcá?

Al še misli ná me?

Al je pozabila,

Da živetí zá-me

Mi je obljubila?

Mila, mila lunica!

Kje je moja ljubica?

Kje je, kje je Minica,

Up moj'ga srcá?

Zbudi, zbudi ljubico,

K okencu privabi jo,

Saj vesela z mano bo,

Zbudi, zbudi jo!

Prišla bo na okence,

Gledala bo ná-me;

Dala mi bo rožice,

Zbrane oh le zá-me!

Zbudi, zbudi ljubico,
 K okencu privabi jo,
 Saj vesela z mano bo,
 Zbudi, zbudi jo ;

M. Vilhar.

SLANCA.

Je pa davi slanica padla
Na zelene travnike,
Je vso travco pomorila,
In vse žlahne róžice.

Meni pa ni nič za rožce,
Ako slanica jih vzemè;
Meni je za deklet moje,
Ki pustiti hoče me.

Ravno sredi mojga srca
Ena róžica cveti;
Če ne boš ji prilivala,
Se gotovo posuši.

Kaj ji bodem prilivala?
Nimam vinca ne vode;
Jaz ji bodem prilivala?
Svetle svoje solzice.

Národna.

SLOVENKA.

Kaj maram, da nimam

Srebra ne zlatá;

Ljubezen goreča

Tud nekaj veljá!

Kaj maram, da nimam

Prekrasnih oblek;

Zvestoba najmenor

Odeva na vekó

Kaj maram, da nimam

Na hribu gradú;

Po hišici nizki

Še več je mirú.

Kaj maram, da nimam

Po zimi cvetic;

Saj cvete mi vedno

Nedolžnost, iz lic!

Kaj maram, da nimam

Obilo blagá;

Ne hodim po svetu,
Sem rada domá!
Kaj maram, da v dar mi
Ni prstan že zlat;
Še lože brez njega
Grem delat in spat!
Kaj maram, da nimam
Ne rek ne morjá;
Ne bo mi po vodi
Ljubezen tušlá!
Kaj maram, da nimam
Ne gor, ne planín;
Samó, da moj ljubček
Slovenski je sin!

M. Vilhar.

Še več je miru, če
Kaj maram, da nimam
Kaj je božičev je
Ničevno ni vedniti
Jaz ji svetlo solzice
Svetlo svoje solzice
nimam, da nimam
Odló blagi:

SLOVENSKA DEKLICA.

Sem slovenska deklica,
 Minca ni je imé,
 Sem obraza bistrega,
 Hrabro 'mam srcé.
 Ljubi moj je čvrst rojak,
 Lep slovenski je junak;
 Ljubi moj je Slave sin,
 Kreпки sin planín!

Mati me slovenska je
 Nežno dojila,
 Vsladkem domoljubji me
 Je odgojila.
 „Bog vas živi večni čaz!“
 Pela zmiraj bom na glas:
 „Bog vas živi, mamica,
 Vrla Slovenka!“

Kadar se možila bom
 S teboj, moj junak!
 Mora strašnih topov grom
 Tresti zemlje tlak.

In na gradu razvalin'
 Te objamem, sin planin!
 Dam ti roko, ljub' junak,
 Hrabri korenjak.

Sem rodú slovenskega
 Kaj je „slava“ znam;
 V srcu mi do „slavnega“
 Divji snuje plam.
 Sinček moj pa mora bit'
 Národa, svobode škit,
 Mora slave bit' vojak,
 Srčni korenjak.

Kadar pride boja dan,
 Venc mu pletla bom;
 In če pade bojnih ran,
 Padel je za dom.
 Potlej grob bom venčala,
 O junaka vriskala,
 Padel v bran je naroda —
 Srečna Slovenka!

Jerisa.

Tresti zemlje tlak.
 Mlota starših topov gram

SLOVESKO DEKLÈ.

Venček na glavi se
Bliska ti 'z kitice
Rožic zelenih,
Slovensko deklè!

Lilija, vrtnica
Mila ti šmarnica
Ličice krasi,
Slovensko deklè!

Svitla kó svit nebá
Plamen vtrinjata
V tvojih očeh se,
Slovensko deklè!

Zalo ko rožica
Srca pobožnega,
Bistre glavé je
Slovensko deklè!

Kakor vijol'ce cvet,
Razveseluje svet
Modro, ponižno
Slovensko deklè!

Lepo ko angelji
V cvetji nadolžnosti
V Sladko prepeva
Slovensko deklè!

Žlahno ko trtica,
Milo ko lunica,
Solnce deklèt je
Slovensko deklè.

Dokler človeški rod
Ima po zemlji hod
Bode slovelo
Slovensko deklè!

Koseski.

S L O V Ó.

Draga Minka, bodi zdrava!
Čez planine se podam!
Prédno solnce spet priplava,
Za seboj naš hrib inám!

Grenke solze bom prelival,
Žalost trla bo srcé;
In kjerkoli bom prebival,
K tebi stezal bom roké.

Saj ljubezen naju veže
Čez doline, čez goré!
Če okó te ne doseže,
Pa doseže te srcé!

M. Vithar.

SLOVÓ MILICE.

Obljubil ti z mano
Si venčike plesti,
Ko rozče radila
Bo mila pomlad —
Al mogla sem čakati
In prizanesti :
Ti venček ljubezni podati.

Obljubil ti z mano
Klasovje si brati,
Ko polje jesensko
Bo mrak nam zakril —
Al mogla sem čakati,
Tebe na trati:
Se venček ljubezni ni zvil.

Obljubil si travico
Z mano kositi, —
Po logu zelenem,
Kjer rožce cvetó —

Al mogla sem čakati,
Venček razdreti:
Ker nisi ti vil ga z menó.

Zdaj vence in klasje,
Zelene nabiraj,
In pleti jih za me
Za hladni moj grob;
Začelo okó mi je
Mračno umirat:
Te Milica vab' na pokop.

Národna.

Nej ti mir cveto na svetu,
Z mojnega srca beži
Lipico pozabi v cvetu,
Kjer mi tvoji spomin živi.
Se ti odpirajo slabosti,
Dragi zemeljski plati,
Lahko varjane pridobiti
Najjo srce biva bo.

SOLZÍCE.

Tebe kličejo solzíce,
 Ki pred menoj zdaj bežiš,
 Obledvati moje lice
 Brez usmiljenja pustiš.
 Si nad srcem se motila,
 Vedno vnetim le za te,
 Koga, draga, si zvolila,
 Mi zvestobe bolj čistě.

 Naj ti mir cvetè na svetu,
 Z mojega srcá beži,
 Lipico pozabi v cvetu,
 Kjer mi tvoj spomín živí.
 Se ti odpirajo sladkosti,
 Dragi venčiki pletó,
 Lahko ranjene bridkósti
 Moje srce pilo bo.

Bi le mogel pozabiti
 Tvoj ljubezni poln obraz!
 Téli moram zapustiti,
 Pomnil te bom vsaki čas!
 Žalost mi srcé zaliva,
 Le po tebi hrepenim;
 Dokler grob me ne zakriva,
 Ljubi mir zastonj želim.

Kastélic.

Dr. Preiser.

Kak blebi mi moje lice,

Kak umirajo me,

Kak tebe iz njh solize,

Ki ljubezen jih vodi;

Od želje kako xdihuje,

Po nji bupeni srcé,

Kak mi je veselje tuje,

Kak od srca ne ne vé;

Kak vedno me vedno vlece,

Koder bodi njen obraz,

Kak odliše nje cveteč,

V srcu nosim vani čas;

STRUNAM.

Strune! milo se glasite,

Milo, pesmica! žaluj;

Srca bolečine skrite

Trdosrčni oznanuj:

Kak bleđi mi moje lice,

Kak umira luč oči,

Kak tekó iz njih solzice,

Ki ljubezen jih rodi;

Od željá kakó zdihuje,

Po nji hrepeni srcé,

Kak mu je veselje tuje,

Kak od sreče nič ne vé;

Kak seboj me vedno vleče,

Koder hodi, njen obraz,

Kak obličje nje cveteče

V srcu, nosim vsaki čas;

In kak vé, ki bi nje hvalo
 Rađe pele zanaprej, —
 Ak se ne usmili kmalo,
 Morte, vtihnit' vekomej!

Te in take ve nosite
 Tožbe, strune! tje do nje;
 Ako morte, omečite
 Neusmiljeno srcé!

Dr. Prešeren.

Kako xnam pokoren bit,
 Zvedla delica si xala,
 Oči ljubezni govorit';
 Iva ne sinesa, si ukazala.

Kako xnam pokoren bit,
 Zvedla delica si xala,
 Ibo k tebi opustit';
 Moram da, si ukazala.

Kako xnam pokoren bit,
 Zvedla delica si xala,
 Toba se povsod ogunit';
 Moram da, si ukazala.

U K A Z I.

Da ne smem, si ukazala,
 Belih rok se doteknit;
 Zvedla, deklica si zala,
 Kako znam pokoren bit.

Da ne smem, si ukazala
 Od ljubezni govorit;
 Zvedla, deklica si zala,
 Kako znam pokoren bit.

Moram da, si ukazala,
 Hojo k tebi opustit;
 Zvedla, deklica si zala
 Kako znam pokoren bit.

Moram da, si ukazala
 Tebe se povsod ognit;
 Zvedla deklica si zala,
 Kako znam pokoren bit.

Zraven si mi ukazala,
Da te moram pazabit;
Bogal, deklica bi zala,
Ak bi moglo se zgodit.

Al srcé mi drugo ystviri,
Al počakaj, da to bit
V prsih neha, — Bog te obvari!
Pred ni moč te pozabit.

Dr. Prešeren.

VSE MINE.

Kje so moje rožice,
Pisane in bele,
Mojga srca ljubice,
Zlahno so cvetele?
Ah spomlad je šla od nas,
Vzela jih se zima, mraz.

Kje so moje ptičice,
Kam so zdaj zletele,
Oh nedolžne pevčice,
Kak so žvrgolele?
Zanjke ble nastavljene
Ptice so se vjele vse.

Kje je hladni potok moj,
Kjer sem se sprehajal,
Kjer skušnjav nevarni boj
Mene je obdajal?
Vel'ka, vel'ka suča b'la,
Zemlja je popila ga.

Kje je moja utica,
 Utica zelena,
 Kje je hladna senčica
 Z lipice spletena?
 Hud vihar podrl je njo,
 Oh zelena več ne bo.

Kje je tista deklica,
 V vrtu je sedela,
 Lepa kakor rožica
 Pesmice je pela?
 Hitro, hitro mine čas,
 Mine tudi lep obraz.

Kje je fantič zdaj vesel,
 Ki je to prepeval,
 Da bi enkrat še zapel,
 Kratak čas nam delal?
 Hitro, hitro mine čas,
 Ah, ne bo ga več pri nas!

Orožen

ZAGORSKA.

Jaz grem na planince,
 Na strme goré,
 Bom slišal od dalječ
 Zagorske zvoné!
 Zagorski zvonovi
 Premiló pojó;
 Ne mara, preljubo
 K pogrebu nesó.

Pa če jo neséjo,
 Le naj jo nesó,
 Saj dlje je ne bodo,
 Da ne b' šel za njó!
 Zvoniti bom rekel,
 Kropiti pá ne,
 Kropile jo bodo
 Le moje solzé!
 Zagreble jo bodo
 Le moje roké,

Pa h grobu sadil bom
Cvetice lepé.
Med lepe cvetice
Naj mene lože.
Saj vem, da mi poči
Na grobu sreé!

Národna.

ZDIHOVANJE.

Ko ona bi znala,
Da za njo gorim,
Da za njo se trudim,
Da za njo trpim!

Po gorah, po dolih,
Naj hodim, naj spim,
Le zmerom njo vidim,
Le nje si želim!

Rudeča in bela
Ko mleko in kri;
Nje lici ste krasni,
Da krasnejših ni!

Oči se mi zdijo
Ko angela dva,
Oh, bolj mi bliščijo,
Ko zvezde nebá!

Nje govor je petje
 Zoljubljenih ptic;
 Lasé nje so lepši
 Od venca cvetic!

Nje roka — nje srce —
 Oh kaj jaz trpim!
 Le zmerom njo vidim,
 Le nje si želim!

M. Vilhar.

ZGUBLJENA VERA.

Nebeško sejejo oči,
Ko so sijale prejšnje dni.

Rudeča lica zorno šè
Cvetejo, ko so prej cvetlè.

Se usta smejejo ko pred,
Sladkost ni manjša ž njih besed.

Otemnil ni ga časa beg,
Nič manj ni bel prs tvojih sneg.

Život je tak, roké, nogé
So, kakoršne so prej bilé.

Lepota, ljubeznivost vsà
Je, kakoršna je prej bilà.

Al vervat v tebe moč mi ni,
Kakor sem verval prejšnje dni.

Le sveta, čista glórija,
Ki vera da jo, je preslá.

En sam pogled je vzel jo preč,
Nazaj ne bo je nikdar več.

Ak bi živela vekomej,
Kar si mi b'la, ne boš naprej.

Srce je moje b'lo oltár,
Pred bogstvo ti, zdaj — lepa stvar.

Dr. Prešeren.

Z V E Z D A.

Tam za goro zvezda sveti,

Oj kak jasno še blišči!

Sveti, zvezda, daj upreti

V tebe vsako noč oči.

Ti spominjaš me tak milo,

Kaj za goro svetlo je,

Kaj za goro je cvetilo,

Kaj glasilo milo se.

Dekle, kakšna je danica,

Tak je bil nje duše žar,

Ljubeznivosti cvetica

Sreca kinčala oltar.

Pesmi ko srebrne strune

'Z njenih prs so zlivale,

B'le so vse ljubezni pune,

Vsacega tolažile.

Trstenjak.

Ž A L O S T.

Ko ptičica sem pévala,
Sem sladke sanje sanjala;
Oh zdaj pa nikdar več,
Veselje preč je preč!

Čvetela sem ko rožica,
Nebeškim žarkom ljubljena;
Oh zdaj nikdar več,
Veselje preč je preč!

Ročice moje miljene
So zale vence spletale;
Oh zdaj pa nikdar več,
Veselje preč je preč!

Očesi se bliskáli ste,
Ko zvezdi dve, ko solnci dve;
Oh zdaj pa nikdar več,
Veselje preč je preč!

Le pod menoј še biva mir,
Krog mene pa ga ni nikir;
Sree le tje želi,
Kjer angel moj leži!

M. Vilhar.

DOLENSKA.

Pridi Gorenc!
 Z mrzle planine,
 Vabi Dolenc
 V gorke doline;
 Mrzel je led,
 Pridi se gret.
 Solnce gorkó
 Tukaj nam sija,
 Trta ljubó
 Gor se ovija
 Vince z goré
 Greje srcé.

Brati nas rod,
 Brati nas Sava;
 Pridi na brod
 Krški s Triglava:
 Bratec, bod moj,
 Pij ga z menoj!

Trta rodi,
 Trud pozabímo;
 Vince blišči,
 Slovencem napijmo,
 Bratom okrog:
 Živi jih Bog!

Potočnik.

Brati nas rodí,
 Brati nas žive,
 Brati na brod
 Kráľ a Triglav:
 Bratov bod mojí
 Žíj ga s namoj!

GORENSKA.

Bratci veseli vsi
 Pesem zapojmo mi
 Od vinca sladkega,
 Ko solnce čistega.

Glažke nalijmo si,
 Ven ga popijmo vsi!
 En glažek al pa dva,
 To nam korajžo dá!

Kader pri miz' sedim,
 Glažek u rok' držim,
 Se srce mi smeje, —
 Oj kakšno veselje!

Kader pa vinca ní,
 Takrat me vse boli;
 Vince mi zdravje dá,
 Ker moč v sebi imá.

Kader pa dnarcev ni,
Kaj pa nas to skrbi?
Saj birt še kredo 'ma,
Bratci, le pijmo ga!

Národna.

NAPITNICA.

Pijmo ga, pijmo,
Dokler živimo,
Saj ne dobimo
Kaplje ga tam!
Vince rumeno,
Čisto in sladko
Teče nam gladko;
Pijmo ga le!

Pijmo ga, pijmo,
Dokler živimo,
Saj ne dobimo
Kaplje ga tam!
Vince iz glave
Sitne zabave,
Grenke težave
Vedno podí!

Pijmo ga, pijmo,
Dokler živimo;

Saj ne dobimo
Kaplje ga tam!
Le ga nalijmo,
Le ga popijmo,
Le ga požgimo
Polni bokal!

M. Vilhar.

ZDRAVICA.

Prijatli zdaj vesel' bodimo,
Težave, skrbi pozabímo;
Nar lepši je dan
Za dolensko stran:
Čast Bogú zató recímo.

Le bodite Gorenci u snežinah,
U svojih gorah in pečinah,
Žalostno je vse,
Kamor se ozré
Po vaših gorah in pečinah.

Vse drugač Dolencem solnce sije,
Kolkokrat brez skrbi zavpije:
Ljubi bratec naš,
Vzemi v roko glaž
Pij na zdravje tovaršije.

Tukaj se život redí in pase,
Kjer preljuba vinska trta rase;
Sladek je njen sad,
Vsak ga vživa rad,
In gre tebi in meni v lase.

Le prvi bratec kupico v ročico
In trdi z nami dolensko pravico
Čisto ga izpíj,
Pa naprej napíj
Saj imaš modro glavico!

Dolenska.

ZDRAVICA.

Slovec Slovenca vabi
 Če se ti piť ne gabi,
 Le pridi v goro k nam,
 Smo dobre volje tam!

Bomo enó zapeli,
 Da bomo prav veseli:
 Vsa žalost naj nehá,
 Kjer vince je domá!

Visoke so gorice,
 In žlahne so trtice,
 Ki pri nas rasejo
 In vince dajejo.

Vinógrad obdelvati
 Slovenc vsak mora znati;
 Kdor delal prav ne bó,
 Naj pije le vodó.

Tud trte se solzijo,
 Prej da vince rodijo;
 Naj tudi se potí,
 Kdor vince piť želi.

Po pameti ga pijmo,
Da pamet ne zgubimo;
Kak grdo bi pač blo
Neznati kam domó.

Kdor vince prav uživa,
Veselje v srce vliva;
Če srce dobro ní,
Ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalijmo,
Na zdravje tvoje pijmo,
Ki si poyabil nas,
Da nam je kratek čas.

Napij še ti zdravico
Za družbe veselico;
Če prazen bo bokal,
Boš pa za družga dal!

Slomšek.

KAZALO.

	Stran.
Naprej!	3
Slovenski duh	4
Rojakom	5
Ne vdajmo se!	7
Kje dom je moj?	8
Slave dom	11
Domovini	13
Slavjanom	14
Domovina	15
Pobratimija	16
Slovenska mladina	17
Na jezeru *	18
Kastavska	20
Primorska	22
Razdrška	24
Solkanska	25
Senožeška	27

	Stran.
Kranjski fantje	29
Bleško jezero	31
Dve utvi	33
Grabljica	34
Hribček	36
Kimovec	37
Kmet	39
Kosec	41
Lipa	43
Lipavska	45
Ljubezen domovine	47
Mlatič	49
Moj dom	51
Mojemu národu	52
Moji sablici	53
Moj spomínek	55
Na goro	57
Naš maček	59
Orač	60
Pesem starega Kranjca	62
Planírar	67
Plevica	69
Popotnik	70
Sarafan	72

	Stran.
Savica	74
Sirota	77
Slepec	78
Slovó od lastovke	81
Srcu	83
Sreče dom	85
Svarjenje	86
Tolažba	90
Triglav	91
Tri rožice	93
Veselja dom	87
Vodniku	99
V spomin v Vodnika	100
Zadovoljni Kranje	102
Zjutraj	105
Zvečer	107
Zvezde	—
Zvonček	—
Zvonikarjeva	110
Zvonovi	112
Želja	114
Ženjica	116
Življenje	118
Deklici	120

	Stran.
Gorenke	122
Kam?	124
Lehko noč	125
Ljubemu	127
Ljubki	129
Milica	131
Milica	132
Mornár	134
Naj lepša	137
Na ples!	139
Nezvesta	140
Nezvesti	142
Planinarica	144
Pod oknom	145
Pri luni	148
Slanca	150
Slovenka	151
Slovensko deklicè	153
Slovenske deklé	155
Slovó	157
Slovó Milice	158
Solzice	160
Strunam	162
Ukazi	164

	Stran.
Vse mine	166
Zagorska	168
Zdihovanje	170
Zgubljena vera	172
Zvezda	174
Žalost	175
Dolenska	177
Gorenska	179
Napitnica	181
Zdravica	183
Zdravica	185

